

BOEKBESPREKINGEN

EEN AVIFAUNA VAN NOORD-BRABANT

We hebben wat langer op de „Avifauna van Noord-Brabant” moeten wachten, dan was aangekondigd. Maar als we zien, hoeveel werk de samenstellers hebben verricht en het fraaie eindresultaat bekijken, is dit het wachten echt wel waard geweest. De resultaten van vogelinventarisaties geven vaak niet alleen een beeld van de verspreiding van soorten, maar ook van die der waarnemers. „Witte plekken” hoeven niet steeds op het afwezig zijn van soorten te wijzen; ze zijn herhaaldelijk ook het gevolg van het ontbreken van voldoende waarnemers.

Dit is lang het geval geweest in Brabant. Maar de samenstellers hebben deze achterstand niet alleen volledig ingehaald, doch Brabant tevens op de allereerste plaats gebracht. Een voorbeeld voor alle overige provincies, waarvan alleen Limburg, dankzij het vrn. eenmanswerk van de heer Hens een eervolle tweede plaats inneemt.

De „Avifauna van Noord-Brabant” is duidelijk team-werk. Maar dan werk van een zo hecht team, dat een zeer plezierige eenheid in wijze van behandeling het verblijdende resultaat was. Het verrassende is daarbij, dat de samenstellers erin zijn geslaagd de droogheid, die een dergelijke publicatie veelal kenmerkt, grotendeels te vermijden. Hun avifauna is, ook in het 't leeuwedeel opeisende „Overzicht van alle in Noord-Brabant waargenomen vogelsoorten”, boeiende lectuur, waarin dorre opsomming van data zoveel mogelijk werd vermeden en vervangen door leesbare karakteristieken omtrent het voorkomen der soorten. Voor een juiste waardering van het werk, dat hiervoor moest worden verzet, diene men vooral ook te bedenken, dat voor de meeste van deze karakteristieken de gegevens door het team in het veld moesten worden verzameld. Tot de leesbaarheid van het fraai uitgegeven boek draagt stellig bij, dat de auteurs herhaaldelijk ook ethologische en andere gegevens vermelden, die afwijken van hetgeen hierover bekend was, of dit aanvullen. Ook bedreigingen van de vogelstand worden

vermeld. De leesbaarheid van het boek wordt nog verhoogd door de inleidende hoofdstukken over „Biotopen en vogelrijkdom”, „De Noordbrabantse landschappen” en „De avifauna van Noord-Brabant van de 15e tot de 20e eeuw”, geschreven door resp. V. F. M. Langenhoff, Drs. H. K. M. Moller Pillot en F. J. H. van Erve en Drs. W. H. Th. Knippenberg.

Dat de samenstellers bovendien nog persoonlijk een deel van het financiële risico van een dergelijke uitgave op zich hebben genomen, verdient extra waardering, al kon dit risico door overheids- en particuliere bijdragen worden beperkt. Bovendien geloof ik niet, dat dit fijne boek onverkoopbaar zal blijken. Eerder verwacht (en hoop) ik, dat weldra een nieuwe druk mogelijk zal zijn. En dan graag zo mogelijk een goedkope, zodat het in veel handen komt.

De Brabantse vogelaars, die dit werkstuk opleverden, wensen wij van harte geluk met dit fraaie resultaat, de overige Brabantse, en in feite alle Nederlandse en Vlaamse ornithologen, met het beschikbaar komen van deze gedegen documentatie over een aan elders vaak zeldzame vogels nog verrassend rijk deel der Nederlanden. **K.Z.**

F. J. H. van Erve e.v.a.: Avifauna van Noord-Brabant. Uitg. Van Gorcum en Comp. N.V., Assen, 1967. 300 blz., met foto's van Ad de Weijer en Jan van de Kam en vele kaartjes. Prijs geb. f 27,50.

Vogels onderweg

Dat er al vier jaar na de tweede, een derde druk verschijnt van „Vogels onderweg” bewijst wel, hoezeer dit boek in een behoefte voorziet. De levendige verteltrant van wijlen Luuk Tinbergen, het afwisselend behandelen van wat iedere buiten van de vogeltrek te zien kan krijgen en de theoretische achtergronden, die ons het geziene beter doen begrijpen (voor zover thans mogelijk), maken dit tot een erg boeiend boek, waar zelfs gevorderde vogelaars nog veel uit kunnen

opsteken. Dit laatste ook, doordat Dr. A. C. Perdeck deze nieuwe druk heeft aangevuld met gegevens over recent onderzoek. Hij deed dit met veel piëteit, zodat het oorspronkelijke karakter bewaard bleef. De originele illustraties van Tinbergen verhogen de aantrekkelijkheid van het geheel. De uitgever gaf het boek ditmaal een veel plezieriger omslag. Nog steeds het fijnste boek over vogeltek en opnieuw warm aanbevolen. K. Z. Prof. Dr. L. Tinbergen: *Vogels onderweg. 3e dr., bew. door Dr. A. C. Perdeck. Uitg. W. J. Thieme en Cie, N.V., Zutphen, 1967. 122 blz. Prijs geb. f 6,90.*

Naar rijke vogelgebieden

Meestal hebben wij van „horen zeggen” waar bepaalde vogels of vogelsoorten te zien zijn. Soms ook ontdekken wij het plekje stom toevallig, wanneer we voor ons plezier of voor zaken op pad zijn. Zweeres heeft in 13 hoofdstukken ongeveer 150 van deze plekken „verraden” of zo U wilt vastgelegd voor nu en later in zijn „wegwijzer voor de vogelliefhebbers”.

Iedere provincie heeft gelukkig nog van die rijkdommen voor iedereen en wat in dit boek o.a. opvalt zijn de mogelijkheden die de bewoners van de drie grote steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag nog hebben om er eens op uit te trekken, op zoek naar vrijheid en vogels.

Ja, en als U dan zo maar een beginnend vogelliefhebber bent heeft U een kijker nodig (welke?), kunt U Uw waarnemingen noteren (hoe?) en doorgeven (aan wie?) en zeker zoekt U contact met andere vogelliefhebbers (waar?). Ook wilt U één of meer tijdschriften lezen (welke?). Op al die vragen geeft Zweeres in zijn geschreven wegwijzer een antwoord. Was het dat wat U zocht? Welnu, het is er nu!

J. A. Ko Zweeres „Naar rijke vogelgebieden”. Uitg.: N.V. Uitg. A. Roelofs van Goor, Amersfoort, 1966. Prijs f 12,90.

Vogelziekten

In november 1965 verscheen dit boekje, dat zich in feite richt tot houders van vogels in volières. Het handelt over o.a. gebreksziekten, bacillaire ziekten, virusziekten, parasitaire ziekten en uitwendige bij vogels voorkomende parasieten. Ver-

der kunt U er in lezen hoe U gebroken pootjes en vleugels moet behandelen en meer van die belangrijke zaken. Weliswaar wordt U daardoor geen dierenarts, maar het kan U een eind op weg helpen om nog meer aandacht te schenken aan de verzorging van vogels.

Kort samengevat vindt U in dit boekje lijstjes met de namen van een aantal meest voorkomende ziekten, de verschijnselen, het voorkomen en zo mogelijk het genezen daarvan.

Behalve de volièrehouders zijn er tegenwoordig ook veel vogelbeschermers, die zieke en gewonde vogels behandelen en wij weten maar al te goed, dat zoiets met de weinige kennis die men er helaas van heeft, geen eenvoudige zaak is. Het kan, dunkt ons, van groot nut zijn ook voor die vogelliefhebbers dit boekje aan te schaffen, temeer daar de prijs van dit 150 pagina's tellende boekje betrekkelijk laag is.

J. A. C. J. Stork: *Vogelziekten voorkomen en genezen. Uitgeverij Keesing, Amsterdam, 1965. Prijs f 6,75.*

Parkieten uit Australië

Dit 136 pagina's tellende boekje is geïllustreerd met een aantal goede zwart-wit en kleurenfoto's. Vooral dit laatste laten duidelijk de pracht van de Australische parkieten zien.

Wij kunnen de schrijver in zijn inleiding niet geheel volgen, waar hij spreekt over de meer dan belachelijke maatregel van de Australische regering, waarbij de uitvoer van papegaaiachtigen per januari 1960 verboden werd. Bij duizenden worden deze vogels heden ten dage nog vernietigd, omdat vele soorten enorme schade aan de gewassen toebrengen. Op pagina 8 echter wordt gesproken over het tientallen jaren ontbreken van soorten en Van der Mark beweert dat de Paradijsparkiet zich in de laatste 35 jaar niet meer heeft laten zien.

Wanneer we dan verder ook nog lezen hoeveel nieuwe gevaren deze vogels de laatste jaren bedreigen, dan komt ons die maatregel van de Australische regering toch niet zo belachelijk voor.

J. A. R. R. P. van der Mark: *Parkieten uit Australië. Uitg.: N.V. J. Thieme & Cie. Zutphen 1967. Prijs f 8,90.*